

1986, 9. srpna – Sdělení VONS č. 551 „Trestní stíhání Michala Mrtvého“ o domovní prohlídce u Michala Mrtvého a zahájení jeho trestního stíhání pro trestný čin pobuřování.¹

Dne 24. 7. 1986 byla vyšetřovatelem StB npor. Mročkem² a orgány SNB npor. Štajgrem³ a kpt. Vavrošem⁴ provedena domovní prohlídka v bytě Michala Mrtvého v Olomouci, ul. Karla Vaníčka 42. Při prohlídce byl odňat rozmnožovací stroj, různé další prostředky k rozmnožování (blány, papír, barvy) a „tiskoviny závadného charakteru: Charta 77, náboženského charakteru“ v protokole blíže nespecifikované ani co do množství, ani co do obsahu.⁵ Ve více exemplářích – ve 200 ks – byla odňata pouze studie Eriky Kadlecové „Oživení zájmu o náboženství“.⁶

Proti M. Mrtvému bylo zahájeno trestní stíhání pro údajný trestný čin pobuřování podle § 100 odst. 1 trestního zákona byl vzat do vazby okresním prokurátorem v Olomouci JUDr. Jiřím Matijaševičem.⁷ Nachází se nyní ve věznici ministerstva spravedlnosti v Olomouci.

Michal Mrtvý, nar. 19. 6. 1964, elektromechanik, je ženatý a má jedno dítě; jeho rodina bydlí na výše uvedené adrese. Trpí vážnou nevléčitelnou chorobou.

Michal Mrtvý je aktivní katolík a zásah proti němu lze považovat za součást rozsáhlé kampaně proti náboženskému samizdatu, probíhající zvláště na Moravě.⁸

Informace o Chartě 77, r. 9, 1986, č. 10, s. 11.

POZNÁMKY

¹ K případu Michala Mrtvého viz dále sdělení VONS č. 579, 584, 593, 595, 612, 689, 692, 697, 705, 716 a 784, dokumenty č. 582, 587, 596, 598, 615, 692, 695, 700, 708, 719 a 788.

Na Mrtvého byl Oddělením StB Olomouc založen 19. 6. 1985 svazek prověřované osoby (30. 7. 1986 přeregistrován na osobní svazek) s krycím jménem „Míša“, reg. č. 28120. Od roku 1987 byl nepřátelskou osobou III. kategorie (přeregistrován pod reg. č. 31870). Dne 4. 4. 1987 byl uložen pod arch. č. A-22803, dne 13. 5. 1988 obnoven, od roku 1988 veden jako spis nepřátelské osoby II. kategorie. V prosinci 1989 byl zničen.

Mrtvý ke svému případu uvedl: „V červnu v osmdesátém šestém roce přišli pánové z StB a udělali domovní prohlídku. Byli tady dva estébáci, pak tady byli uniformovaní policisté a zástupce národního výboru jako nezúčastněná osoba. Na a prostě našli. Co chtěli, našli. V tu dobu už probíhal v Praze proces proti samizdatu s doktorem Fučíkem a spol. Takže tam už byl jakejsi precedens, že proti tomu samizdatu se už nezakročovalo tak tvrdě. Já jsem se ocitl ve vazbě. Prokuratura mi naparila rozvracení republiky s trestní sazbou do deseti let. V Olomouci to překvalifikovali na pobuřování s trestní sazbou taky do nějakých těch pěti let. Ve vazbě mě nechali sedm měsíců. V únoru 1987 mně přišlo propuštění z vazby. Měl jsem potom soud u Okresního soudu v Olomouci, tam mě odsoudili k podmíněnému trestu.“ Cit. dle: NIESNER, Tomáš: Katolický disident na Moravě v období tzv. normalizace, in: Miroslav Vaněk (ed.): *Mocní? a Bezmocní? Politické elity a disident v období tzv. normalizace*. Interpretační studie životopisných interview, Praha 2006, s. 96. Citovaný rozhovor s Michalem Mrtvým vedl 8. 9. 2003 Pavel Urbášek a je uložen v Centru orální historie Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. M.

² Jednalo se o vyšetřovatele VB npor. Antonína Mračka.

³ Celým jménem a správně Aleš Štajdr.

⁴ Celým jménem a se všemi tituly kpt. JUDr. Zdeněk Vavroš.

⁵ Usnesení vyšetřovatele oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Olomouc npor. Antonína Mračka o provedení domovní prohlídky u M. Mrtvého z 24. 7. 1986 a protokol o jejím provedení z téhož dne viz in: OS v Olomouci, soudní spis k případu Michala Mrtvého, spis. zn. 1 T 151/87.

⁶ Míněna pravděpodobně stať Eriky Kadlecové „O příčinách zvýšeného zájmu o náboženství“, která byla publikována in: *Listy* 16, 1986, č. 2, s. 45–50.

⁷ Vyšetřovatel oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Olomouc npor. Antonín Mraček zahájil 24. 7. 1986 trestní stíhání Michala Mrtvého pro trestný čin rozvracení republiky podle § 92, odst. 1, písm. b) tr. zák., neboť „na podkladě dosud zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněný závěr, že od počátku roku 1985 do současné doby ve svém rodinném domku v Olomouci, ul. Karla Vaníčka č. 42, tiskne a rozšiřuje nedovolenou náboženskou literaturu a literaturu zaměřenou proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení v úmyslu rozvracet socialistické společenské a státní zřízení“. Okresní prokurátor v Olomouci JUDr. Jaroslav Voda překvalifikoval o den později trestný čin, z něhož byl Mrtvý obviněn, na trestní čin pobuřování podle § 100, odst. 1, písm. a), c), odst. 3, písm. a)

tr. zák. Obě usnesení viz in: OS v Olomouci, soudní spis k případu Michala Mrtvého, spis. zn. 1 T 151/87.

Usnesení okresního prokurátora v Olomouci o vzetí Mrtvého do vazby počínaje dnem jeho zadržení 24. 7. 1986 bylo sděleno obviněnému během výslechu konaného 25. 7. 1986. Viz protokol o výslechu M. Mrtvého z 25. 7. 1986 uložený in: tamtéž.

- ⁸ K tomu viz mj. HOLEČKOVÁ, Marta Edith: *Cesty českého katolického samizdatu 80. let*, Praha 2009; RENOTIERE, Gina: *Soupis olomouckého samizdatu*, in: Ladislav Daněk – Pavel Zatloukal (eds.): *Skleník. Kapitoly z dějin olomoucké výtvarné kultury 1969–1989*, Olomouc 2009, s. 294–322.